

Stockholm 2021-09-20

Socialdepartementet
s.remissvar@regeringskansliet.se
s.fs@regeringskansliet.se.

Socialdepartementet Dnr S2021/00866
Svensk sjuksköterskeförening Dnr 12/36/21

Svensk sjuksköterskeförening är en ideell förening som företräder professionens kunskaps- och vetenskapliga område omvårdnad. Vi tar ansvar för och engagerar oss i omvårdnad – i forskning, etik, utbildning och kvalitet – för professionens och patientens bästa.

Remissvar: God och nära vård – rätt stöd till psykisk hälsa, SOU 2021:6

Svensk sjuksköterskeförening välkomnar:

Att betänkandet vill tydliggöra och synliggöra primärvårdens grunduppdrag, att primärvården svarar för hälso- och sjukvården avseende både fysisk och *psykisk* hälsa och att detta skrivs in i hälso- och sjukvårdslagen. Betänkandet beskriver en målbild som föreningen instämmer i, en god hälsa och jämlik vård på lika villkor för hela befolkningen.

Svensk sjuksköterskeförening saknar:

Föreningen är oroad av att det saknas skarpa förslag för att säkerställa en mer jämlik, likvärdig hälso- och sjukvård i hela Sverige. Hur ska tillräckliga resurser och rätta kompetenser säkerställas för en god vård för psykisk hälsa i den nära vården i hela landet?

Specifika synpunkter:

Generellt så delar Svensk sjuksköterskeförening den bakgrunds- och problembild och utredningens bedömningar av vad som är viktigt för att en mer jämlik vård ska bli möjlig. Beskrivningarna av regionerna och kommunerna olikheter i organisering och genomförande är slående. Därför behövs nationella kunskapsunderlag och kunskapsstöd.

I utredningens sammanfattning av kapitlet om förutsättningar för primärvårdens arbete med psykisk ohälsa befäster genomgången behovet av skyndsamt utveckling av mer systematisk och standardiserad dokumentering och uppföljning av primärvårdens arbete med psykisk ohälsa/ hälsa, vilket föreningen välkomnar.

Svensk sjuksköterskeförening stödjer utredningens bedömning av att det finns behov av mer forskning i primärvården och vill då särskilt betona vikten av omvårdnadsforskningens betydelse för god psykisk och fysisk hälsa.

Föreningen håller med om att för att säkerställa god och jämlik hälso- och sjukvård i hela landet är gemensamma och adekvata kunskapsunderlag och kunskapsstöd avgörande men det krävs också att underlag och stöd används.

Föreningen vill understryka vikten av att i kommande revidering av Socialstyrelsens riktlinjer för prevention och behandling av ohälsosamma levnadsvanor tydligt belysa psykisk hälsa, ohälsa och främjandet av goda levnadsvanor.

Svensk sjuksköterskeförening vill betona att kompetensutveckling och fortbildning för en god vård vid psykisk ohälsa både i regional och kommunal hälso- och sjukvård bör regleras och standardiseras för att säkerställa att det genomförs.

För att personalen ska ha uthålligt att ge en god och jämlik vård krävs kontinuerligt reflektionsstöd till personalen. Reflektion och kollegialt stöd kan genomföras på olika sätt, som en daglig avslutande reflektionsstund eller med stöd av olika verktyg (etikrond, dialogduk med flera), centralt är att det är fast schemalagd tid som är sanktionerad av ledning.

Föreningen välkomnar utvecklandet av nya former av skyndsamma och ändamålsenliga insatser inom primärvården vid lättare psykisk ohälsa i syfte att förebygga svårare ohälsa. Det finns behov av andra vårdande alternativ utöver psykoterapeutiska samtal, så som exempelvis specialistsjuksköterskans vårdande samtal av existentiell karaktär och hälsofrämjande samtal.

Interprofessionellt lärande och exempelvis psykosociala team som spänner över huvudmannagränser är bra. Svensk sjuksköterskeförening välkomnar att det relationella perspektivet betonas genom betydelsen av kontinuerliga relationer med adekvat kompetens i och en fast vårdkontakt, vilket också betonas i en nyligen utgiven rapport från SBU avseende kontinuitet i vården.

Flera goda exempel lyfts fram som inspiration avseende implementering och organisering av vård vid psykisk ohälsa både i kommunal och regional regi. Svensk sjuksköterskeförening är angelägna om att nya initiativ/projekt förvaltas, implementeras och utvärderas grundligt så att fler evidensbaserade alternativ kan tillgängliggöras och finnas kvar över tid.

Svensk sjuksköterskeförening har inhämtat synpunkter från Psykiatriska Riksföreningen för Sjuksköterskor (PRF)

Oili Dahl
Ordförande
Svensk sjuksköterskeförening

Inger Torpenberg
Sakkunnig
Svensk sjuksköterskeförening